Вечірній Київ

НЕЗАЛЕЖНА ГАЗЕТА СТОЛИЦІ УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 21 ЛЮТОГО 1919 РОКУ ● ВІВТОРОК 3 ВЕРЕСНЯ 1991 РОКУ ● № 169 (14284) ● ЦІНА 20 КОП.

ЗВІДУСІЛЬ ПО НОВИНИ

● Сьогодні в Києві розпочала роботу четверта сесія Верховної Ради України дванадцятого скликання.

● Грунтуючись на висновках тимчасової комісії Президії Верховної Ради України про перевірку діяльності на території республіки службових осіб, органів влади та громадських об'єднань у зв'язку з державним переворотом, Президія ВР прийняла Указ про заборону діяльності Компартії України.

● Позачерговий З'їзд народних депутатів СРСР, який відбувається у Москві, продовжує обговорення ситуації, що склалась у країні після державного перевороту.

● Інформуючи Генерального секретаря ООН Х. Переса де Куельяра про останні події на Україні, постійний представник нашої республіки при ООН Геннадій Удовиченко підкреслив історичне значення проголошення незалежності України.

● Союзний парламент утворив комісію з розслідування державного перевороту, що мав місце 18—21 серпня.

● Уряд Москви ухвалив рішення про безплатні шкільні сніданки для учнів 1—4 класів.

● Новим засновником «Спортивної газети» замість республіканського Держкомітету України у справах молоді, фізкультури і спорту став трудовий колектив редакції. Цього права журналісти добилися багатомісячним судовим позовом.

● Після поразки у першому матчі розіграшу Кубка Канади від чехословацької збірної із рахунком 2:5 команда СРСР зазнала вчора другої поразки, тепер уже від шведів — 2:3.

Кур'єр «ВК»

Лотерея «Мить»

Прощавай, «вісімко»

ВИГРАНО ОДНОГО АВТОМОБІЛЯ ВАЗ-2108

Цього білета лотереї «Вечірки» «Мить» у п'ятницю зранку потримали в руках півредакції. Ми самі люди азартні, але... «Автомобіль ВАЗ-2108» — виграш, не те що попередні, по 20 карбованців...

А Борис Петрук, студент Харківського політеху, прийшов перепитати, як бути далі з цим клаптиком паперу, який подарував йому омріяного багатьма автомобіля. Згідно з умовами лотереї, ми направили його до найближчого відділення ощадбанку.

Вітаємо, студенте! Недаром ризикнув 25-ма карбованцями, виклавши їх за п'ять лотерей.

Нагадуємо виграші лотереї та їх державну ціну (для визначення ринкової перемноже те принаймні на три-п'ять):

— автомобілі «Волга» ГАЗ-24-10 — п'ять (30.000 крб.)

— автомобілі «Таврія» — ЗАЗ-1102 — десять (12.000 крб.)

— автомобілі ВАЗ-2108 — уже дев'ять (17.500 крб.)

— телевізори «Славутич» Ц 281 Д — шістдесят (1.650 крб.)

— холодильники «Донбас» — п'ятдесят (800 крб.)

— мікрохвильові печі — десять (1.821 крб.), а також — 94940 виграшів по двадцять карбованців.

Лотереї можна купити в салоні-магазині «Торговельний союз» (вул. Лук'янівська, 1), ЦУМі, універмазі «Україна», Будинку подарунків по бульвару Л. Українки, Подільському райунівермазі, магазині «Госптовари» по вул. Райдужній, 6 та всіх відділеннях ощадбанку м. Києва.

Адміністрація і профкоми підприємств та організацій можуть звертатися в підприємство «ТМО — сервіс», м. Київ, вул. Лук'янівська, 1. тел. 417-31-83; факс 417-22-27.

За цією ж адресою запрошуємо звертатися приватних розповсюджувачів лотерейних білетів, особливо на 7—8 вересня.

Пропонуємо підприємствам та організаціям (недержавної власності) придбати лотерейні білети за рахунок коштів резервного фонду (фонду ризику). Максимальні втрати навряд чи перевищать 50 відсотків (порахуйте, підприємці, свій шанс самі). Якщо ж пощастить...

Гра варта свічок!

Почнемо із змагань

Нагадаємо, що в програмі свята «Вечірки» зможуть взяти активну участь і шанувальники спорту.

Традиційний конкурс силачів розпочнеться об 11.30 на Першотравневій естраді. В дуже стислий строк (30 — 40 хвилин) повинен визначитися найсильніший учасник свята. Його «суперник» — 32-кілограмова гиря, яку необхідно вижати найбільшу кількість разів. Справа ця не проста, але варта уваги. На переможців і призерів чекають призи СП «Ретур», «Інфоспорту», міськспорткомітету, «ВК», а також оплески, і що найважливіше, — визнання глядачів, а їх, будемо сподіватися, як і в попередні роки, збереться чимало.

Сеанси одночасної гри в шашки розпочнуться о 12.00 біля Першотравневої естради.

Ваші суперники — люди у шашковому світі дуже відомі. Чемпіонка країни-91, переможниця багатьох всесоюзних і міжнародних турнірів безжурна Ніна Янковська і її тренер, неодноразовий призер світових першостей, чемпіон Європи завжди незворушний Ростислав Лещинський. У кого буде кращий результат: у тренера чи його підопічної? Чи ж не правда, інтрига?

Ростислав збирається не поступитися 20 учасникам, у Ніни суперників удвічі менше і такі ж наміри.

Сеанси одночасної гри дебютують у спортивній програмі свят «ВК». І віриться, що дебют буде успішним. Адже про це подбає популярний інформаційно-рекламний центр «Сенс». Його чарівна директор Людмила П'ятигіна (недавно вона на Республіканському стадіоні перед матчем «Динамо» — «Спартак» вручала приз «Сенсу» і «ВК» Володимиру Безсонову) та її помічники вже приготували грошові призи переможцям (якщо такі знайдуться) і будуть відзначені найбільш активні суперники чемпіонів. Їх допоможе визначити наш гість, голова всесоюзної Федерації шашок Роман Климашов.

Отже, четверте свято «ВК» почнеться із спортивних змагань.

Олександр ЛИПЕНКО.

Увага, батьки

Учора до редакції зателефонувала директор популярної в Києві школи фігурного катання міської ради «Динамо» Наталія Круглова. Ось що вона розповіла:

— Ранкові вистави у програмах свят «Вечірки» мають успіх серед дітей та їхніх батьків. Переконана, що казкова шоу-вистава «Чарівна феєрія», що розпочнеться на стадіоні «Динамо» 8 вересня о 12.00, не стане винятком.

Цими днями наша школа проводить традиційний осінній набір дітей 4—5-річного віку. З ними працюватимуть досвідчені тренери, в минулому відомі фігуристи, хореографи. Ваша дитина загартується і забуде про застудні захворювання, зміцніє, долучиться до прекрасного світу спорту.

Завітавши на свято, ви зможете тут же, на стадіоні «Динамо», записати свою дитину до нашої школи. Зробити це можна буде з 11 до 15 години в приміщенні клубу «Стадіон» (перший поверх, вхід з боку футбольного поля). Чекаємо на вас разом з нашими майбутніми вихованцями. Можливо, серед них майбутні «зірки» фігурного катання.

Якщо ж ви не встигнете це зробити на святі «Вечірки», то чекаємо вас до 15 вересня в буденні дні з 17.00 до 19.00, по суботах і неділях — з 11.00 до 13.00.

Фоторепортаж

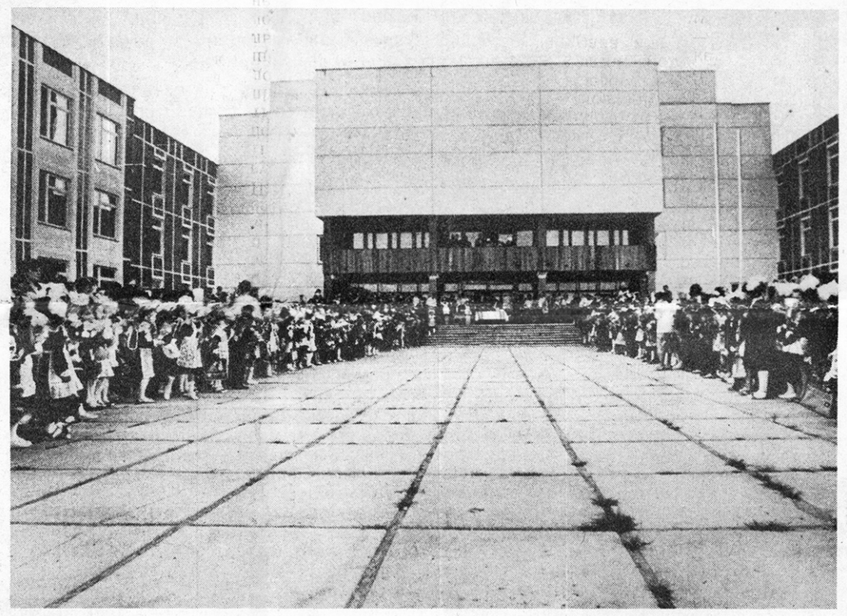

Освятити освіту

в образі вчителів та учнів прийшов на відкриття 293-ї школи на Троєщині священик Троїцької церкви Леонід Соболєв, учасник оборони Києва, депутат Ватутінської райради.

Ритмічно піднімається священикова рука, окроплюючи в дитячих душах засів... чого? Отож-бо, чого - чого лишень не засіяно в ці невинні душі сьогоденням: поряд з правдою — лжа, з добротою — затятість, з відвертістю — облудливість.

Що буде викорінене, а що залишиться, залежить не лише від шкільних навчителів. І, звичайно, не від того тільки, що в новій школі є басейн, зал хореографії та кіноконцертний, лінгафонні кабінети та куточки здоров'я. Хоча, звичайно, і вони вкрай необхідні.

Лунає надією шкільний дзвоник в руках дівчати: колись постане на згарищі величний храм душ наших. Вірую.

Роман МИХАЙЛОВ.

Фото **Віктора ОБОДОВСЬКОГО.**

Інші матеріали читайте на 4-й стор.

Напередодні

Чи повинні більшовики взяти владу в свої руки?..

Четверта — чергова — сесія Верховної Ради України, що відкрилася сьогодні вранці, ще вчора обіцяла бути конфліктною. Загадкова поведінка консервативної, а останнім часом такої поступливої більшості, а також легкість, з якою приймалися всі останні рішення і надзвичайної сесії, і Президії ВР, особисто демократів зараз насторожують. «Червоні» швидко «порожевіли», і відносно тактики «рожевої» більшості є тільки здогади. Вчора це питання не давало спокою і Народній Раді, що засідала від самого ранку до восьми вечора без гучних прес-конференцій.

Демократам нічого не залишалося як виробити і свою тактику, розраховану як на успіх, так і на поразку на першому ж засіданні сесії. У Степана Хмари, тільки но визволеного з-під нагляду «право»-суддя, настрій був зовсім песимістичний. І турбували його не стільки політичні ігри російського керівництва, які, взагалі, не зможуть змінити хід подій на Україні, як розклад внутрішніх політичних сил. Але від будь-яких прогнозів Степан Ількович поки що утримався. А ось що сказав після вчорашнього засідання Народної Ради депутат ВР Тарас Стецьків:

— В нас є підозра, що на сесії ортодоксальна більшість буде вимагати відміни відомої постанови про КПУ. І те, що сьогодні трапилося в приміщенні Верховної Ради (а саме те, що після рішення Президії забрати з зали фігуру Ілліча та встановити на її місці національний прапор десь з десяток комуністів тут же заблокували всі підходи до Леніна та стали до охорони, причому чергують ще й досі), ми розцінили тільки як крок відчаю. Але головне, щоб така «блокада» не зірвала сесію. Кравчук про це ще нічого не знає. Відносно ж наших планів можу сказати, що після звіту Л. Кравчука та голови Комісії по перевірці діяльності посадових осіб під час перевороту Ю. Гайсинського, ми запропонуємо до уваги депутатів в першу чергу пакет економічних законопроектів.

А сьогодні перед початком сесії на майдані біля Святої Софії відбувся молебен та хресний хід, організований священнослужителями УАПЦ. А біля самої Верховної Ради — маніфестація, скликана Спілкою українських студентів. Чесно кажучи, про діяльність СУСа проти ДКНС під час перевороту якось несправедливо забули. Але ж завдяки його наполегливості тоді на майдані Незалежності відбувся перший санкціонований мітинг.

— Йде тусовка в лавах вчорашніх комуністів, — говорить голова СУСа В. Чемерис. — Я не знаю ще, чим закінчиться таке переливання до «демократів», але вже тепер ясно, що нам потрібно об'єднуватися у свій «лівий» блок, і в першу чергу з УРП, селянсько-демократичною партією. Сьогодні ми виступаємо як проти Союзного договору, так і проти можливості компартійного перевороту в окремо взятій Україні. Нехай КПУ і ліквідована, але біля керма залишилися все ті ж — її відноподані. Саме тому ми й вимагаємо перевиборів нашого парламенту та влади на місцях.

До речі, 7 вересня СУС запрошує на майдан Незалежності на концерт «Рок проти комунізму».

Людмила ВАСИЛЬЄВА.

«Круглий стіл» у міськраді

«Будьмо цивілізованими!»

30 серпня відбувся «круглий стіл» громадсько - політичних організацій міста. У ньому взяли участь представники київських організацій Соціал - демократичної партії України, Всеукраїнського товариства репресованих, Демократичної партії України, Української республіканської партії, Української студентської спілки, Народного Руху України, Партії зелених України, Партії демократичного відродження України. Аби дати нашим читачам уявлення про те, що нині найбільше непокоїть різні політичні сили в місті, наводимо у скорочені звернення до киян, прийняте учасниками «круглого столу».

Україна крок за кроком перетворюється на незалежну державу... Від нашої згуртованості, розуму нашого та пам'яті нашої залежить швидкість просування України до незалежності. Це розуміють наші недоброзичливці і тому все роблять, щоб процес звільнення України з рабства вийшов за рамки законності...

Враховуймо, що навіть нечисленні факти нецивілізованих форм політичної боротьби дуже гальмують процес відродження громадянського суспільства, його декомунізації та справжньої демократизації.

Зважмо, що законно обрана демократична влада в Києві вже створила офіційну комісію Київради, яка в конституційних формах з'ясує міру участі та ставлення компартійних та державних структур у Києві до серпневого військово - комуністичного перевороту. Закликаємо всіх киян до стриманості в діях при вияві свого ставлення до цього перевороту, його ідейних попередників та атрибутів, уникати випадків несанкціонованих дій натовпу чи окремих осіб, що набирають форм вандалізму. Цивілізоване суспільство не можна збудувати нецивілізованими методами.

Організатори та співучасники державного перевороту повинні бути і будуть покарані згідно з законодавством, але до рядових членів комуністичної партії наша цивілізованість вимагає толерантного ставлення, бо політичні погляди людини не можуть бути поставлені їй у вину...

Усвідомлюємо, що багатьом киянам не подобається той чи інший атрибут столиці України з ганебного минулого. Але давайте будемо діяти цивілізовано, розважливо...

Якщо хочемо прискорити процес декомунізації та деколонізації Києва та України, діймо згідно з Актом проголошення незалежності України, за яким на Україні мають чинність виключно Конституція та Закони України. Шануймо їх. Шануймо себе. Будьмо цивілізованими та гідними.

Гудок «Арсеналу»

«Усвідомлюючи, що розбудова Української держави можлива тільки при взаємній довірі між народом і владою, прагнучи до громадянської злагоди і благополуччя в нашій державі, турбуючись про майбутнє наших дітей, ми пропонуємо Верховній Раді України:

1. Заборонити діяльність КПРС (КПУ) на території України як злочинної, антинародної організації не тимчасово, а назавжди.

2. Націоналізувати майно КПРС (КПУ).

3. Призначити нові вибори до Верховної Ради в мінімальний термін.

4. Переглянути земельне питання.

5. Передати підприємства у власність трудових колективів без викупу.

В разі неотримання позитивної відповіді на наші пропозиції до 5 вересня 1991 року будемо вважати їх вимогами і залишаємо за собою право прийняти рішення про більш дійові форми вимог».

Така ухвала мітингу, що відбувся на заводі «Арсенал». Запрошені на нього народні депутати України Лариса Скорик та Левко Лук'яненко так і не змогли виступити перед робітниками та службовцями підприємства, що скликали цей мітинг за власною ініціативою. Начальник режиму відмовився видати парламентарям перепустки.

Чи навряд чи присутність депутатів позначилася б на резолюції. За словами арсенальця, депутата Печерського райради Володимира Кондратюка, трудовий колектив настільки розчарований нинішнім складом парламенту, що його розпуск вважає очевидним питанням. Довіри до Верховної Ради, де більшість — члени причетної до державного перевороту КПРС, нема. Є лише побоювання, що проголошення незалежності України буде використане для встановлення тоталітарного режиму. «Гарантувати демократичний устрій, — зазначає В. Кондратюк, — здатні нові вибори депутатського корпусу.

Чи почує парламент гудок «Арсеналу»?

Позачерговому п'ятому З'їзду народних депутатів СРСР

Шановні народні депутати!

У зв'язку з політичною ситуацією, що склалась останнім часом, ми, керівники законно обраних органів влади м. Києва, від імені своїх виборців заявляємо про таке:

1. Цілковито підтримуємо Акт проголошення незалежності України, ухвалений Верховною Радою України 24 серпня 1991 р.

2. Спрямовуватимемо всі свої зусилля на побудову незалежної демократичної України.

3. Рішуче виступатимемо проти будь-яких зазіхань на незалежність і територіальну цілісність України, звідки б вони не походили.

4. Робитимемо все для збереження і розвитку горизонтальних економічних зв'язків Києва з іншими містами колишнього СРСР, для виконання Києвом своїх договірних зобов'язань.

Висловлюючи волю своїх виборців, вимагаємо від позачергового п'ятого З'їзду народних депутатів СРСР визнання незалежності України.

З повагою

В. о. голови Київради О. МОСІЮК, в. о. голови міськвиконкому В. КОЧЕРГА, голови райрад: Радянської — М. ТИЩЕНКО, Дарницької — В. КИР'ЯН, Шевченківської — П. РОМАНЮК, Дніпровської — О. ШЕВЧУК, Ленінської — А. СЕЛІВАНОВ, Харківської — І. ДАНЬКЕВИЧ, Залізничної — В. ТИТАРЧУК, Печерської — Л. КОСАКІВСЬКИЙ, Московської — М. БІДЗІЛЯ, Мінської — С. ВЕГЕРА, за голову Ватутінської райради — Т. МЕЛИХОВА.

Політична палітра

Претенденти визначаються

Рада Української республіканської партії на зібранні у Львові вирішила висунути голову партії, народного депутата України Левка Лук'яненка кандидатом у президенти. Вчора центральна виборча комісія видала республіканцям підписні листи.

Минулої неділі Рада Руху висунула ще одного претендента на цей пост — голову Львівської обладміністрації, народного депутата України В'ячеслава Чорновола.

Кандидатом від Демократичної партії став переконаний безпартійний, народний депутат України Володимир Пилипчук, а від Партії демократичного відродження — голова Народної Ради Ігор Юхновський, який вийшов із КПРС на установчому з'їзді ПДВУ.

Нагадаємо, що Українська Духовна Республіка заздалегідь заявила про намір підтримати свого кандидата — письменника Олеся Бердника. Тож маємо вже, принаймні, п'ять кандидатів у кандидати. І всі — пілкі прихильники національного відродження не лише на словах, бо свого часу переслідувалися, каралися за діяльність, спрямовану на досягнення Україною свободи і незалежності. Чи не призведе така ситуація до розколу демократичного руху?

ПОГОДА

Сьогодні сонце зійшло о 6 годині 14 хвилин, зайде о 19 годині 40 хвилин. Тривалість дня 13 годин 26 хвилин.

Як повідомили кореспонденту «Вечірнього Києва» в Українському гідрометцентрі, температура повітря в місті на 9-ту годину була 15 градусів тепла.

Завтра в Києві мінлива хмарність, без опадів. Вітер слабкий.

Температура повітря в місті вночі близько 10, вдень 22—24 градуси тепла.

RANK XEROX Телефакс «Вечірнього Києва» № / 044/ 443-96-09. Апаратуру надано фірмою РЭНК КСЕРОКС Представництво у Києві: вул. В. Житомирська, 33, тел. 228-27-62

Україна ділових людей

«ПРОЛІСКОВІ»— ЗРОСТАТИ Й КВІТНУТИ

Густо й важко пахло грозою. Вітер дедалі лютіше куйовдив верхівки сосен над корпусами мотель-кемпінгу «Пролісок», змушуючи мимоволі прискорювати крок. Дорогою я все думав, як змоделювати зустріч, щоб устигнути за відведені мені двадцять хвилин «розговорити» директора «Проліска» Івана Дем'яновича Желєзка. Адже директори найчастіше — не надто говіркі... Проте тільки-но ми залишилися вдвох у його невеличкому, по-домашньому затишному кабінеті, як усі побоювання розвіялися. Втім, наше усамітнення було досить умовним: за час розмови сюди заходили з невідкладними справами з десяток людей, не беручи до уваги телефон, який майже не вмовкав. Іван Дем'янович встигав «на льоту» розв'язувати проблеми, що виникали, майже не перериваючи своєї розповіді-соло. Бо ретельно підготовлені мої запитання, загалом, майже не знадобилися.

Я — сімнадцятий директор «Проліска». За двадцять вісім років поки існує мотель-кемпінг. Погодьтеся, «директорська плинність» тут була дуже велика. А я от — затримався. Важко працювати? А де легко, якщо — працювати? Просто слід зрозуміти — і не тільки директорам мотелів, готелів, а насамперед — урядові України, що автотуризм може — навіть не може, а повинен — стати золотоносною жилою. Чому, наприклад у Німеччині автотуризм щороку зростає на 12 процентів, в Австрії — на 15? Наголошую: щороку. Найдешевший, доступний та зручний вид відпочинку. А для підприємців у сфері туризму — найперспективніший. У тій же Німеччині, скажімо, максимальний податок на прибуток від туристичного бізнесу — 51 процент. Мінімальний 19. Зможеш переконати податкові служби — платитимеш по мінімуму. В Австрії, наприклад, 90 процентів усього готельного господарства — приватні підприємства. Отже, справа дуже вигідна. А що у нас?

Так, звичайно, протягом кількох років, поки «Пролісок» працює на госпрозрахунку, поменшало різних «цеу», що виходять переважно від «високих» людей, які зовсім не розуміють специфіки нашої роботи. Зате якщо раніше Держкомтурист забирав у нас десяту частину прибутку, то тепер про «десятину» залишається тільки мріяти. Рахуйте самі, скільки з нас «знімають» сьогодні: до фонду Президента — 40 процентів, до союзного бюджету — 10, по стільки ж — до республіканського та місцевого бюджетів. Нам залишається лише 30 процентів. Тридцять центів з кожного, повірте, важко зароблено долара — ось скільки залишається нам. Решту «відшкодовують» карбованцями. Ні, не за ринковим курсом, навіть не за «офіційним» — по 28 карбованців за долар, а один до одного. Тобто практично забирають валюту. І я знаю, що такий грабунок продовжуватиметься доти, доки ми не будемо захищені законами про підприємницьку діяльність та своїм власним банком.

За три десятки років «Пролісок» з усіма будівлями та обладнаннями морально та фізично застарів. За ці ж роки він дав стільки грошей, у тому числі й валюти, що ми маємо право порушити питання про безвідшкодоване передання його у власність колективу. Люди давно вже окупили його своєю працею. І, до того ж, окуплять ще багаторазово, якщо тільки дати їм свободу, просто не заважати і не придушувати небаченими поборами, від яких руки опускаються.

І кому від цього буде погано, якщо людина заробляє більше грошей? Чесно заробляє. Куди ж подінеться та валюта, яку ми отримаємо від інтуристів? Осяде на Україні. Я гадаю, що коли кожен, хто працює... ні, не обов'язково «по-західному», просто — професійно і чесно — краще житиме — і держава буде багатшою, міцнішою. Ви скажете, наші люди так працювати не вміють? Неправда. Коли недавно через «Пролісок» проїжджали голландські автотуристи — до речі, «Вечірка» про це писала — мені ніколи не довелося пояснювати, нікого вмовляти. Жодна людина, від якої залежало обслуговування автотуристів, не пішла додому. Працювали цілу ніч. Тож давайте «не будемо».

Часом нашим людям бракує вміння, досвіду і лоску, сказати б. Для цього відряджаю їх учитися до Європи. Сам навчався в школах менеджменту в Австрії та Німеччині і тепер знаю «секрети» європейського туризму. Три тисячі інвалютних карбованців за навчання одного фахівця — чи багато це? Ні, не багато, коли мозок йому «провітрять» і наповнять багатющим європейським досвідом. І до того ж, краще один раз побачити...

Так, у персоналі «Проліска» я впевнений. Люди буквально своїми руками протягом останніх двох років підняли собі платню в півтора рази. Заробили, засвоївши ту просту істину, що ніхто їм нічого задарма не додасть. І ще підвищимо зарплату цього року. Значно підвищимо. Наскільки — покажуть розрахунки. За останні роки рентабельність зросла з 6,4 до 18,4 процента.

І знаєте, «Пролісок» у певному розумінні — унікальне підприємство. Єдина фірма в Союзі, яка безпосередньо працює з французьким «Сітроеном». Два цехи збудували для обслуговування «Сітроенів», будуємо ще один — під «Вольво» та «БМВ». Я можу сказати, що в автосервісі ми вже досягли європейського рівня. Недаремно ж до нас і болгари, і поляки їздять «підлататися». Кажете, помітили коло воріт «Проліска» розбитий «Вольво»? Наші автослюсарі його запросто відремонтують. Буде як новенький.

В автосервісі я здебільшого орієнтуюся на Європу. Чому? Це — наші сусіди. І, принаймні найближчі роки, нам доведеться переважно мати справу з обслуговуванням автомобілів європейського виробництва. Україною, до речі, зараз «бігають» 3,5 тисячі «місцевих» іномарок. Їм теж потрібен сервіс. Тому нові цехи під європейські автомобілі для нас — необхідність.

Взагалі, будуємо багато. На щастя, територія поки що дозволяє. Нині вже розпочали спорудження нового дипкорпусу із сауною. Підписали контракт із китайською стороною на будівництво пивного міні-заводу. 1000 літрів на день чудового пива за німецькою ліцензією — і я не тільки позбудуся необхідності щоразу кланятися «Оболоні» за пляшку пива, а ще й сам його продаватиму. А хліб? Ви бачили **наш** хліб? **(На стіл лягає великий буханець напрочуд легкого, ажурного білого хліба з неповторним запахом. Того хліба, який — хоч притисни до стільниці на повну силу — підніметься, розправиться).** Рецепт цього хліба, давно забутий на Україні, — принаймні у промисловому виробництві його немає, — я привіз з Канади. Туди, до кам'янистої холодної провінції Альберта 1901 року приїхав перший український переселенець. Бачили б ви тепер, що наші земляки зробили з цією суворою землею! Так от, я довго вмовляв, щоб нам передали — власне, повернули — рецепт справжнього українського хліба. І — ось він перед вами. Знаєте, скільки цьому буханцеві? Три доби. Ще тиждень він буде свіжим, м'яким.

А взагалі, з Канадою «Пролісок» зв'язаний міцно. Про нього знає навіть президент Канади Малруні — це про щось свідчить? Недавно ми придбали 49 процентів акцій і в такий спосіб стали співвласниками компанії «Астро-тревел-сервіс» у Едмонтоні. Налагодили ланцюжок Канада — Англія — «Пролісок», і тепер до лютого ми «забиті» заявками канадської сторони. На кінець року хочемо зібрати зарубіжну етнічну Україну в Едмонтоні — з Австралії, Канади, США — і провезти Мексикою, Латинською Америкою, Європою. Показати, як живуть там вихідці з України. І дати пересвідчитися на власні очі, що на всій Землі живий і житиме народ наш.

Працюємо багато. Самі склали маршрути по місцях, де жив Тарас Шевченко: це дуже цікаво української діаспорі. Можемо запропонувати мисливські тури й на Україні, й у Сибіру. Але планів — ще більше. Тільки б передали нам у власність наш «Пролісок»! Адже від самого кордону, від Чопа, це єдиний мотель-кемпінг. А ми б протягли цілий ланцюжок дочірніх підприємств. Через кожні 50 кілометрів поставили б заправки — за європейським стандартом. Адже індустрія туризму — саме так: індустрія — вимагає комплексного вирішення всіх питань. Не тільки інтурист, а й наш співвітчизник з «карбованцем» користувався б цими благами. І зараз же наші туристи про нас гарної думки.

Нині знову навалили на наші плечі «оновлену» адміністративно-наказову піраміду, на верхівці якої сидить «хан» і трясе канчуком.

Щоправда, після створення Укрінтуру, після недавньої зустрічі директорів інтуристівських підприємств із президентом Укрінтуру В. Г. Урчукіним з'явилася надія, що туризмом на Україні нарешті займатимуться професіонали.

І певна річ, дай Боже, щоб нашому працьовитому, талановитому народові розв'язали руки. Щоб він цими руками зміг перетворити Україну на квітучий, багатий край...

Досі, пригадуючи зустріч з Іваном Дем'яновичем Желєзком та «його людьми», я відчуваю, як пульсує енергія молодої, тільки-но пробудженої України. Тут і там пробиваються з-під вікових снігів тугі паростки, що прагнуть життя, — отакі «проліски». І невже їм — вкотре — судилося бути розтоптаними?

А маленький шматочок канадського українського хліба я зберігав ще цілий тиждень. І після цього він, все ще духмяний і майже невагомий, так само легко танув у роті, залишаючи хвилюючий присмак вільного вітру над українською землею.

Михайло РОМАНЦОВ.

Фото Віктора ОБОДОВСЬКОГО.

Турботи шкільні

НАВЧАННЯ ГІРШЕ НЕВОЛІ?

У статтях про школу, що з'являються останніми роками, порушуються найрізноманітніші проблеми: наближення змісту навчання до нашої бурхливої дійсності шляхом тотальної комп'ютеризації та організації шкільних кооперативів, профільні класи з поглибленим вивчанням окремих предметів і гімназії, ліцеї, що створюються (щоправда, часто це не більше, як зміна вивіски за бажання не відставати від інших). Нарешті, шкільна психологічна служба. А чи зустрічалися публікації про проблеми «наповнюваності» класів і шкіл?

Мені довелося розмовляти з психологом Ігорем Олександровичем Пиндюром, якому за родом служби доводилося бувати у різних школах — розповідати старшокласникам про психологічні аспекти вибору професії і запрошувати їх на індивідуальні професійні консультації. За його словами (та й нам не важко це помітити), різне у наших школах — лише номери. Виникає відчуття, ніби перебуваєш у величезному дитячому натовпі, що кричить, ройться, а через нього протискуються вчителі з замученими, відчуженими, відвиклими від емоцій обличчями. Усі ці школи здебільшого розташовані на великих масивах Києва. Майже всі мають другу зміну. Окремі паралелі мають до дев'яти класів. У кожному з них — 35—45 учнів.

Не думаю, однак, що це тільки київська проблема. Типові школи, розраховані в основному на 1100—1500 «посадкових учнівських місць», спроектовані в 70-і роки і розкидані по всій неосяжній території Радянського Союзу, незважаючи на місцевість, клімат і національні особливості. І дивовижно, що перебудовувати хочуть **таку** школу. Хронічно переповнену і водночас хронічно недоукомплектовану меблями і навчальними посібниками, засмиканими вчителями, яких по-варварськи експлуатують.

Звичайно, і в таких школах треба щось вирішувати, і дещо вже робиться, найпалкішої подяки (у тому числі матеріальної) заслуговує самовіддана праця педколективів. Та вже вкотре постає питання: чому за головотяпство одних мають розплачуватися інші?

Про все це говорено-переговорено. Але такі школи, як і раніше, будуються, а відтак відтворюються й комплексні проблеми. Недавно промайнула нейтрально-доброзичлива замітка про те, що Луцьк поповнився новою школою на більш як 1700 учнівських місць. Можна припустити, що стоїть вона посередині нового житлового масиву, через 2—3 роки тут з'явиться друга зміна і такий жах триватиме років з десять — п'ятнадцять. Надто знайома ситуація. Але навіть якщо й не буде другої зміни, навіть якщо в кожному класі буде по 20—25 чоловік, такої величезної школи бути не повинно. Все одно діти у ній зустрічаються в їдальні і, як правило, біля єдиних відкритих вхідних дверей, де на початку і в кінці занять — справжнісіньке стовпотворіння. Учителів у таких школах, між іншим, щонайменше 120 чоловік. І дехто за цього хоче зробити авторську школу, колектив однодумців? Безумству хоробрих!..

Цікаво, що в приватних розмовах усі розуміють: така ситуація потребує негайного розв'язання. Але чи то її думки до верхніх поверхів Держосвіти не доходять, чи то будівельники зайняли кругову оборону. Вимоги до оптимальних розмірів груп людей, направлених на виконання різних завдань, очевидні.

Приклад МХАТу показує, що більше сотні майже всіх заслужених і народних артистів ще не становлять органічної пілісності на ймення театр. Так само і з шкільною системою.

Не виключено, що максимальні розміри і наповнюваність шкіл варто закріпити законом, подібно до того, як у Вашінгтоні не можна будувати споруди вищі за Капітолій. Переконана, що тільки в такому разі можна вести мову про школу авторську, профільну, національну тощо. Але про школу, а не інкубатор. До речі, й про психологічну службу може йтися тільки в нормальній школі, де фактор психології можна виявити у більшменш чистому вигляді, де він не змішується з елементарною стомлюваністю від цього інкубаторного гвалту. **У нинішніх же школах**, архітектура яких спрямована лише на масу, учням потрібен невропатолог, а вчителям — психіатр.

Зрештою, тут є вихід і на профорієнтацію. До психолога приходили старшокласники, які, судячи з результатів тестування, проблем з навчанням не мали, але просили «дібрати їм будь-яке ПТУ». І річ не в тому, що вони за можливості навчатися далі хочуть у ПТУ (аж ніяк не вважаю, що туди мають йти тільки трієчники). Справа в тім, що вони нестерпно стомилися від школи. А часто ця втома виявляється вже в сьомому класі, і навчання через силу призводить до повнісінької апатії, ніби блокує життєві сили, такі необхідні для подальшого навчання, здобуття професії, створення сім'ї, коротше, вступу до життя.

Не можна не сказати про проблеми планування забудови житлових масивів. Хотілося б знати, з яких норм виходять планувальники, коли навіть кілька шкіл-інкубаторів, що стоять поруч, виявляються переповненими. Невже важко розрахувати, скільки приблизно на масиві дітей і скільки треба шкіл?

Цікаво, що з дитячими садками аналогічна проблема на Оболоні, наприклад, розв'язана з самого початку. Але підрахувати, що дошкільнята колись виростуть, виявилося завданням непосильним. Головне, що повторюється це на кожному новому житловому масиві. А років через 10—15 переповнені школи будуть напівпорожніми, як це трапляється на старіших масивах, Березняках і Русанівці. Чи ж це не аргумент на користь невеликих шкіл? По-перше, ніщо не виправдовує занедбаних на школах, якщо цілі покоління дітей навчаються як худоба. По-друге, якщо минуло 15 років, демографічна ситуація стабілізувалася, маленьку школу значно легше перепрофілювати на позашкільний заклад, здати в оренду, ніж велику. Це зручно ще й тому, що в нових мікрорайонах катастрофічне становище з нежитловим фондом, а невеликі школи, збудовані в необхідній кількості, у перспективі полегшували б і ці проблеми.

Звичайно, і в маленькій школі можна створити повний розгардіяш або зразкову казарму. Ні те, ні інше школою не назвати. Але якщо **виходити з принципу необхідних і достатніх умов**, питання оптимальної величини школи з оптимальною кількістю класів, учнів і вчителів треба порушувати не гайно, щоб не продовжувати калічити дітей.

Лариса ЗАЄЦЬ,
студентка факультету журналістики КДУ.

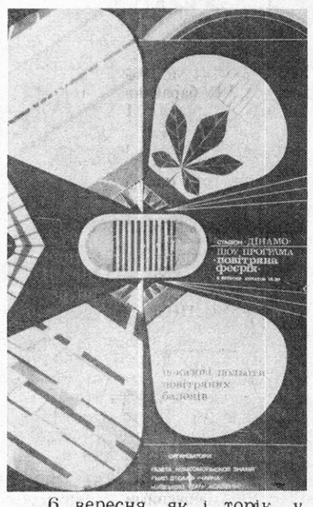

Анонс

МОНГОЛЬФ'ЄРИ НАД ХРЕЩАТИКОМ

6 вересня, як і торік, у Києві відбудеться фієста повітряних куль. Але цього разу монгольф'єри злітатимуть просто з газону стадіону «Динамо». Під час свята «Повітряна феєрія» буде розіграно лотерею, переможці якої здійснять політ над центром Києва. Вперше в країні повітряні кулі полетять над багатомільйонним містом.

Цього року на «Динамо» буде не просто парад монгольф'єрів. Глядачам буде представлене величне видовище — перед ними пройдуть живі картини минулих епох.

Буквально днями зроблено рішучий крок у розвитку повітроплавання на Україні: створено федерацію цього виду спорту. Очолив її Михайло Аріє — відомий спеціаліст у галузі дирижаблебудування.

Під час фієсти вперше буде проведено відкриті змагання на кубок України. Вони відбудуться 4 і 5 вересня на спорткомплексі «Чайка». Переможці одержать унікальний приз, виготовлений за спецзамовленням на Київському заводі художнього скла відомим кришталевих справ майстром Станіславом Кадочниковим.

На Україні на час утворення федерації повітроплавання немає жодної повітряної кулі. Литовці цю проблему вирішили дуже просто і швидко: організували по всій республіці збір коштів і вже за півроку одержали три монгольф'єри. Українська федерація повітроплавання має можливість замовити кулю кольорів національного прапора. Тим, хто бажає взяти участь у його побудові, повідомляємо розрахунковий рахунок, на який можна переказувати гроші: № 1609319 у Київському міськуправлінні Зовнішекономбанку СРСР МФО 805119 з позначкою «Монгольф'єр для України».

Ми певні, що за повітряними кулями велике майбутнє. Всі відомі західні фірми мають рекламні балони, які, беручи участь у змаганнях в усьому світі, заразом рекламують продукцію. Коли наші бізнесмени переконаються, що рядок, який біжить екраном телевізора, вже ніхто не читає, тоді вони зрозуміють, що рекламу слід розміщувати там, куди мимоволі притягаються погляди людей.

Торік спонсорами фієсти були переважно зарубіжні фірми. Цього разу ми звернулися до українських підприємців. Найдалекогляднішими виявилися фірма «Довіра», Київська товарна біржа, Полтавське творче об'єднання «Мистецтво», фірма «Інфоспорт». І торік, і нині спонсором фієсти виступає відоме всьому світові конструкторське бюро імені О. К. Антонова, що створило унікальні транспортні літаки «Руслан» і «Мрія». Сьогодні ще одним технічним напрямом діяльності цього колективу є створення аеростатів і дирижаблів.

Юрій ГІПОТЬ,
заступник директора театру-студії «Академія».

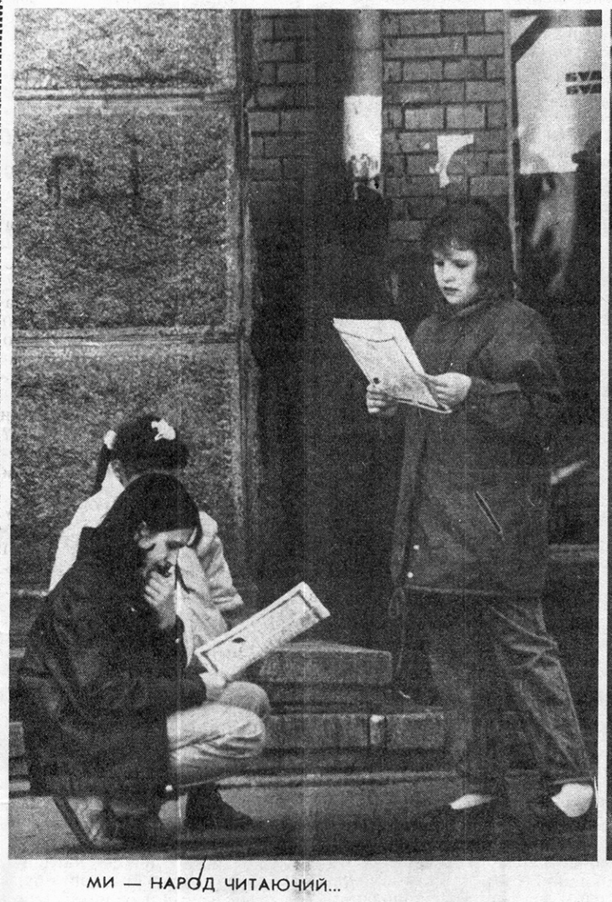

МИ — НАРОД ЧИТАЮЧИЙ...

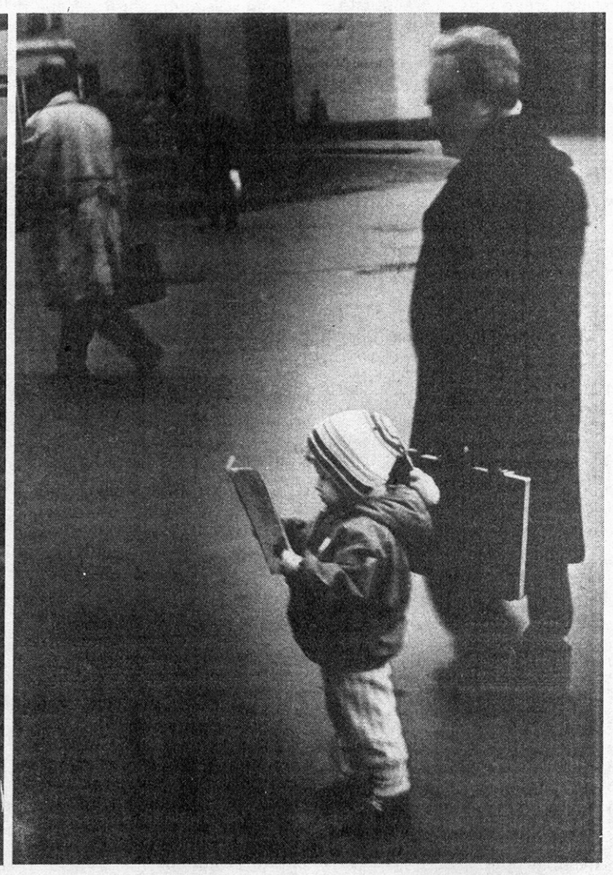

Фото Івана ТИТАРЕНКА.

Чорнобиль—наш біль

«ЗІРКА» ПРОТИ РАДІОНУКЛІДІВ

Разом з іншими пасажирами з вагона на перон і одразу ж потрапляємо в обійми лісу. Яке тут прозоре, чисте повітря, як легко дихається після задимленого міста! Недарма наш видатний вчений М. Д. Стражеско назвав Ворзель українським Кисловодськом.

У здравницях приміського курорту відпочивають, зміцнюють здоров'я люди з хворим серцем, судинами, опірно-руховим апаратом, ослабленою нервовою системою. Одна з них — санаторій «Зірка». За путівками профспілок сюди приїжджають трудівники Києва, різних областей України, Середньої Азії, Прибалтики, Кавказу.

Відразу ж після страшної аварії на Чорнобильській атомній колектив санаторію гостинно прийняв на оздоровлення і лікування матерів з дітьми, які були евакуйовані з тридцятикілометрової зони. Багато колишніх відпочиваючих «Зірки» вже давно оселилися на постійних місцях проживання, але й сьогодні підтримують зв'язки з гостинною здравницею.

Спеціалісти санаторію проводять обстеження хворих, передусім дітей, на наявність в організмі радіонуклідів, дають кваліфіковані консультації, рекомендації, як організувати харчування і відпочинок за умов екологічного забруднення.

А нещодавно в «Зірці» організовано спеціалізоване відділення, завдання якого — знешкоджувати згубну дію на людський організм радіонуклідів, солей важких металів, нітратів та пестицидів. І робиться це за науково обгрунтованою методикою, запропонованою фахівцями Київського інституту підвищення кваліфікації лікарів.

Ясна річ, серед пацієнтів лікувально-оздоровчого закладу найбільше юних громадян нашої республіки. Адже атомний монстр найбільше вразив слабкий дитячий організм.

— Тепер вчені, — каже заступник головного лікаря «Зірки» Анатолій Миколайович Водолага, — дійшли висновку, що найбільш ефективними і нешкідливими все ж є органічні сорбенти, тобто ті, що виробляються з цитрусових, яблук, буряків, слив, абрикосів, морських водоростей тощо.

Лікування у здравниці проводиться комплексно. А. М. Водолага запрошує нас оглянути добре оснащені діагностичні кабінети, кабінети психотерапії, лікувальної фізкультури, фізіотерапевтичне, ванне відділення.

Особливу роль у лікувальному процесі посідає природний фактор. У Ворзелі природа створила свій особливий мікроклімат із стійким атмосферним тиском, що різко не коливається, багатим на кисень та фітонциди повітрям. Останнім часом велика увага приділяється лікуванню цілющими травами, які надходять з екологічно чистих районів.

Великою популярністю у хворих користується фітобар. Досвідчена медсестра Т. М. Войца за спеціальною рецептурою готує для хворих смачні цілющі напої. А поряд з баром затишна кімната, де за допомогою спеціального апарата — фітона можна створити мікроклімат Чорноморського узбережжя або Карпат.

У приміському санаторії вже пройшли курс лікування сотні дітей з Чернігівської, Київської, Житомирської областей. Приїздили сім'ями і цілими класами разом з своїми наставниками. Результати радують лікарів. За якихось 24 дні перебування у Ворзелі у хлопчиків і дівчаток приходить до норми формула крові, різко знижується наявність цезію, нітратів, поліпшується загальний стан.

Заступник головного лікаря «Київкурорту» Іван Миколайович Коваленко розповів нам, що перебування у здравниці — це тільки перший етап лікування. Другий, найголовніший — буде вдома, під наглядом медиків. Протягом року спеціалісти «Зірки» триматимуть постійний зв'язок із своїми пацієнтами, даватимуть відповідні консультації щодо режиму проживання в екологічно забруднених районах.

Санаторій практикує укладання договорів з підприємствами і установами, розташованими в Київській, Чернігівській та інших областях, на оздоровлення працівників та членів їх сімей. Це дозволяє краще організувати медичне обслуговування відпочиваючих, підвищує відповідальність за стан здоров'я хворих.

Наше об'єднання взяло курс на організацію таких відділень, яке ви бачили в «Зірці». Досвід цієї здравниці вже запозичив колектив ворзельського санаторію «Україна».

Микола МОЙСЕЄВ,
Владислав ОМЕЛЬЧЕНКО.

Передплата-92

МОЖНА ВИГРАТИ ПОДВІЙНО

Вже не один раз ми розповідали про умови передплати на «Вечірку». А телефонні дзвінки ще лунають: як і де можна оформити передплату, квитанції якої є і одночасно своєрідними лотерейними квитками? Отже, нагадуємо ще раз.

На україномовний варіант «Вечірнього Києва» проводиться лотерея. На пронумеровані з цією метою 200 000 передплатних абонементів будуть розіграні такі товари: магнітофони «Маяк» та «Весна» (по два), телевізори кольорового та чорно-білого зображення (по п'ять), холодильники «Донбас» та «Дніпро» (по два), пральні машини «Либідь» (десять), електропилососи «Витязь», міксери електричні, електрокавомолки, електросамовари (кожного виду по п'ять), мопеди «Карпати» та велосипеди, намети двомісні та матраци надувні (теж — по п'ять). А ще електропраски, лампи настільні, лижі гірські, набори для тенісу, набори парфумів, а також — по двадцять Біблій та Коранів і 49 примірників книги «Гетьмани України». Всього речових виграшів буде 200.

Передплата провадиться тільки річна.

Номерні абонементи, тобто ті, які розігруються у лотерею, ні під час передплати, ні після неї зв'язківці не приймають для анулювання чи переоформлення на російськомовний варіант.

Передплата на номерні абонементи проводиться тільки для жителів Києва і Київської області.

Передплату на номерні абонементи можна оформити лише в таких пунктах:

1. Проспект Миру, 13
2. Малопідвальна, 4
3. Машинобудівна, 8
4. Іскрівська, 1
5. Якуба Коласа, 17
6. Жаданівського, 7
7. Костянтинівська, 16
8. Білоруська, 28-а
9. Хрещатик, 22 (поштамт).

Абонементи пронумеровані від 000001 до 200 000. Розіграш лотереї відбудеться відразу по закінченні передплати спеціально створеною громадською комісією. Тиражна таблиця з виграшами і їх ціною буде опублікована. Тим, кому пощастить, слід буде звернутися за одержанням виграшу в редакцію, пред'явивши номерний абонемент з відбитком касового апарата.

Просимо бути дуже уважними при заповненні передплатних абонементів: не псуйте їх, не беріть зайвих, адже будуть розіграватися всі 200 000 номерів. Жодного номера понад цю цифру на абонементах не буде.

До речі, передплатна ціна на рік — 20 крб.

Отже, спробуйте. Можете виграти подвійно — і газету, і цінну річ.

Точка зору

СМІЛИВО І ЧЕСНО

20 серпня 1991 року, друкуючи офіційні матеріали групи Янаєва, газета «Вечірній Київ» публікує Указ Президента Росії, заяву Народного Руху України, лист народних депутатів Рябченка і Щербака, в яких розкривається дійсна суть того, що сталося в країні.

В час, коли центральні газети практично вже були затиснуті нововведеною цензурою, а найдемократичніші видання взагалі були закриті, виступ «Вечірнього Києва» був сміливим і чесним. Матеріали газети дали можливість своїм читачам об'єктивно визначити своє ставлення до того, що відбулося. В критичні дні серпня «Вечірка» ще раз підтвердила свій статус незалежної газети столиці України, з чим і слід привітати працівників її редакції.

Олег ТРИКАШ,
ветеран війни і праці, член Спілки архітекторів України.

ВІРА СПРАВДИЛАСЯ

Хочу висловити своє захоплення мужністю і незрадливою позицією вашої газети в тривожні дні 19—21 серпня цього року. Безмежно радий, що моя віра в неї, як активного борця за відродження України, справдилася. Бажаю всім працівникам редакції доброго здоров'я, творчої снаги та успіхів у роботі.

Василь ГАЛАЙБА,
багаторічний передплатник газети.

Телефон міліції—02

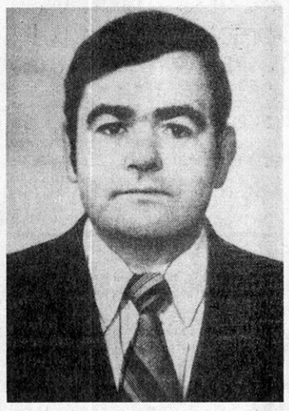

Радянським РВВС м. Києва розшукується БЕРЕГОВОЙ Віктор Михайлович, 19.02.1950 р. народження, уродженець Києва, який пропав безвісти. Останній раз його бачили 31 травня 1991 року на вулиці Братиславській. Прикмети: на вигляд 40—43 роки, зріст 168 см, середньої повноти, волосся чорне, пряме, очі карі. Був одягнутий в сині піджак і брюки, світлу сорочку, чорні туфлі.

Просимо всіх, кому що-небудь відомо про місцезнаходження безвісти пропалого В. М. Берегового, повідомити по телефонах: 02, 443-12-09, 442-44-66.

Управління кримінального розшуку УВС м. Києва встановлює особу жінки, труп якої був знайдений 15.08.91 р. на пустирищі біля РВП-17. Її прикмети: на вигляд 16—18 років, зріст 163 см, худорлявої статури, обличчя овальне, волосся темно-русяве, хвилясте, завдовжки до 26 см, ззаду зібране і стягнуте гумкою. У ділянці паху шрам після операції апендициту. Передні зуби попсовані. Була одягнута в білу спідницю з чорним малюнком і літерами «А. В. С.», яка застібалася на «блискавку» по всій довжині спідниці, пояс спідниці застібався на три металеві гачки. Купальник синтетичний, лілово-фіолетового кольору.

Міліція буде вдячна всім, хто повідомить будь-які дані про потерпілу. Наші телефони: 02, 559-29-36, 212-67-21.

КАРНИЙ РОЗШУК.

Відкритий лист

БУТИ МУЗЕЮ ЕТНОГРАФІЇ!

ГОЛОВІ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ДОБРОДІЮ ФОКІНУ В. П.

У дні проголошення держави Україна 24 серпня 1991 року і пов'язаної з цим передачі всіх матеріальних і духовних багатств, які знаходяться на території республіки та її столиці, і зважаючи на вкрай слабке здоров'я патріарха української державності, народного художника України, заслуженого діяча культури України, лауреата Шевченківської премії України, ветерана Великої Вітчизняної війни і праці, одного з найвидатніших огнищан української духовності Івана Макаровича Гончара, ми, члени правління Київського Крайового (столичного) об'єднання Товариства української мови ім. Тараса Шевченка «Просвіта» вимагаємо:

— передати лаврський будинок Мінкультури України (вул. Січневого повстання, 44) під Музей етнографії Івана Гончара.

Нам незручно нагадувати, що згоду на його передачу дали:

— Голова Верховної Ради України Л. М. Кравчук,

— голова Комісії Верховної Ради України з питань національного відродження та культури Л. С. Танюк,

— міністр культури України Л. І. Хоролець.

Ідею створення Музею українського етносу підтримано всією вітчизняною та світовою громадськістю. По суті справа передачі лаврського приміщення займе кілька хвилин Вашого робочого часу, а столиця збагатиться ще одним чудовим і неоціненним музеєм.

Тож зробіть, будь ласка, цей подарунок всьому українському народові, його столиці саме у дні нашого визволення.

Від імені столичного ТУМу ім. Т. Шевченка «Просвіта»:

Ю. ГНАТКЕВИЧ, голова Товариства, народний депутат України,

О. КУЛИК, заст. голови, член правління, депутат Київради,

М. НЕСТЕРЧУК, заст. голови, член правління,

В. ХИТРУК, зав. столичним українознавчим Центром «Просвіта».

Із життя «зірок»

Борис ШАХЛІН: «АРБІТРОМ БУТИ ЛЕГШЕ...»

На відміну від сьогоднішніх гімнастичних «метеоритів» доля подарувала Борису Шахліну довге життя у спорті. Він залишив поміст 1967 року, коли йому було 35 років, а вже через рік судив олімпійський гімнастичний турнір у Мексиці. Ще через рік Б. Шахліна обрали до Міжнародної федерації гімнастики (ФІЖ). Тепер він — віце-президент технічного комітету ФІЖ, суддя міжнародної категорії.

— Усе не так просто, — сказав Борис Шахлін у розмові з кореспондентом Укрінформ. — Я завершив свої виступи не гучною перемогою, а інфарктом. Сталося це в Луганську, після одного з тренувань. Далися взнаки триразові тренування, нервові стреси... Мало хто залишає спорт здоровим, принаймні, я таких не знаю.

Київський гімнаст за 14 років виступів за збірну СРСР здобув усі можливі титули — абсолютного чемпіона Олімпійських ігор (загалом у нього 13 олімпійських нагород), світу, Європи, країни. В ті роки він був практично непереможним, повністю виправдовуючи своє друге ім'я — «Залізний Шахлін». До речі, він терпіти не міг, коли його так називали. «Усі ці прізвиська для приманки», — казав він.

Борис Анфіянович відповідає на запитання лаконічно, не без притаманного йому гумору.

— У вас були улюблені снаряди?

— У багатоборців улюблених снарядів не буває. Усі вони досить огидні.

— Ваше найсильніше враження в спортивному житті?

— Це моя перша особиста перемога 1955 року на Кубку Європи у ФРН. Коли перемагаєш не вдома, а «там», це залишається в пам'яті. Незабутні й перші міжнародні змагання — на фестивалі в Румунії 1953 року. Тоді я переплутав Бухарест з Багдадом і був гордий, що їду так далеко. Коли ж виявилося, що я трохи помилився, не дуже засмутився. Посів четверте місце в особистому заліку і перше — у складі команди.

— Виступаючи, ви ніколи не посміхалися...

— Це вже в кого яка маска. У нас є гімнасти, які постійно посміхаються. Я ж не хотів на це відволікатися, зосереджувався тільки на програмі.

— Що ж було важче — шлях на Олімп чи те, що було після виступів?

— Значно легше бути арбітром. Попри всі труднощі, які існують у нас у суддівстві, ФІЖ досить занепокоєна, наприклад, суб'єктивністю оцінок і серйозно займається суддівським контролем. У нас є таблиця з балами: якщо арбітр припустився двох помилок, він одержує жовту картку, трьох — попередження, чотирьох — червона картка і заміна судді. Друга лінія контролю — електронна система. І все ж, вважаю, ці заходи тільки наближають нас до об'єктивності.

— Це головна проблема в суддівстві?

— Так. Ще одна полягає в тому, щоб контролювати межу важкості. Не можна допускати, щоб вона швидко наближалася.

— Ви берете участь у зміні правил?

— Обов'язково. Зараз я веду нову обов'язкову програму, в якій придумав вільні вправи. Кожний член технікому готує один снаряд. Критерій? Його немає, є лише регламент, який обмежує важкість. Ми виходимо з того, що обов'язкова програма — це школа гімнастики, тому елементи і поєднання в ній мають бути нескладними, але профілюючими.

— Що, на ваш погляд, гімнастика сьогодні здобула і що втратила?

— Гімнастика стала складнішою, ризикованішою, технічнішою. Кажуть, вона програла щодо видовищності, хтозна. Складність має свою красу. До того ж тепер гімнасти стараються йти шляхом композиційного вирішення, оригінальних поєднань і зв'язок, артистизму. У дівчат поки що це слабо виходить, а от у чоловіків дедалі більше таких програм. Гімнастика постійно прогресує, і ніяких меж для цього, мені здається, немає.

— І все ж, спостерігаєш за виступами гімнастів і здається — все, уже нічого не можна придумати...

— Але ж якщо не можна «крутити» чотири сальто, то можна виконати три сальто в складному поєднанні, скажімо, з піруетом. Тут можливості необмежені.

— Я зрозуміла, що питати про вільний час не варто? Хоча... В одній з телепередач Лариса Латиніна раптом заспівала.

— Я не ризикнув би: у мене слух мінус два. А загалом ви маєте рацію, мої захоплення — це шахи і риболовля, а все решта — гімнастика. З шахових досягнень відзначу нічию з Юхимом Геллером. Щоправда, під час гри він заснув.

— А найкращий улов?

— Ну... я ловив у радгоспних ставках, а там риба завше є...

Людмила ВЛАСЮК

ПІД ХОЛОДНИМ ДУШЕМ. Фото Петра ЛЕЙКА.

ЛЮДИНА, ЯКА ЗАОЩАДЖУЄ НА РЕКЛАМІ, ПОДІБНА ДО ЛЮДИНИ, КОТРА ЗУПИНИЛА ГОДИННИКА ДЛЯ ТОГО, ЩОБ ЗАОЩАДИТИ ЧАС!

Л-1802

КИЕВСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ОРДЕНА ТРУДОВОГО КРАСНОГО ЗНАМЕНИ АКАДЕМИЧЕСКИЙ РУССКИЙ ДРАМАТИЧЕСКИЙ ТЕАТР им. Леси Украинки

ПОЧАТОК 66-ГО СЕЗОНУ

РЕПЕРТУАР З 12 ДО 30 ВЕРЕСНЯ

12, 19, 22 (вдень), 24, 28	"ЖИДИ МІСТА ПІТЕРА", або НЕВЕСЕЛІ БЕСІДИ ПРИ СВІЧКАХ
13, 20, 26, 30	КАНДИД
14, 29 (ввечері)	ЗІРКИ НА ВРАНІШНЬОМУ НЕБІ
15 (вдень)	КАЗКА ПРО СОЛДАТА ТА ГАДЮКУ
15 (ввечері)	СВЯЩЕННІ ЧУДОВИСЬКА
16	САМОГУБЕЦЬ
17, 23, 29 (вдень)	ДАМА БЕЗ КАМЕЛІЙ
21, 27	ТБЕЖ
22 (ввечері)	З ЖИТТЯ КОМАХ

Каса працює
з 12.00 до 14.45 та з 16.00 до 19.00
Тел. 224-42-23.

А-1792

Екологічне підприємство "ФОТОСИНТЕЗ"

вперше у світовій практиці

розробило технологію по прискоренню радіоактивного розпаду. Так, наприклад, період напіврозпаду стронцію - 30-90 років. Після застосування цієї технології напіврозпад стронція складає 9 мясяців!

УСІМ МІНІСТЕРСТВАМ, ВІДОМСТВАМ, ОРГАНІЗАЦІЯМ, КОЛГОСПАМ, ПІДПРИЄМСТВАМ

екологічне підприємство "Фотосинтез"

гарантує

повернення радіоактивно-забруднених грунтів, водоймищ, лісових масивів, рослин, будов та інших об'єктів чистими та цілком придатними для мешкання і нормальної господарської діяльності. Очищення триватиме від 9-ти місяців до 2-х років, в залежності від виду радіонуклідів та їхньої концентрації.

Для укладення угод звертатися за адресою: 424015, МРСР м. Йошкар-Ола, вул. Панфілова, 39,
екологічне підприємство "Фотосинтез".
Тел.: 6-31-59.

А-2019

Науково-виробничий центр "ВІРА-1"

реалізує легку капронову тканину яскравих барв для пошиття верхнього одягу.

Тел. 244-28-18.

Е-89

ФІРМА "ЕЛІПС"

продовжує набір на спеціалізовані курси: менеджмент, маркетинг, право, профспілкова діяльність.
Сфера - малий бізнес.
Довідки по тел. 227-12-69.

Н-1681, А-1574

КИЇВСЬКА ШКОЛА МЕНЕДЖЕРІВ

навчає

БУХГАЛТЕРІВ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ!

Слухачі набувають знань з організації бухгалтерського обліку, оподаткування, фінансів, взаємовідносин з банками. Ті, хто закінчив курси, отримують посвідчення та повний комплект нормативно-методичних документів з організації бухгалтерського обліку. Кращим випускникам гарантується працевлаштування.
Заняття - три рази на тиждень з 18.00 до 21.00.
Тривалість навчання - 1,5 місяці.
Тел. для довідок: 224-39-59.

КИЇВСЬКА ШКОЛА МЕНЕДЖЕРІВ

проводить підготовку

керівників та спеціалістів підприємств різноманітних форм власності, які здійснюють зовнішньоекономічну діяльність:

МАРКЕТИНГ ТА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

ВИВЧАЮТЬСЯ: - комплексний аналіз ринку та конкурентоспроможність підприємства, управління маркетинговою діяльністю, організація служби маркетингу на підприємствах.
- правові основи зовнішньоекономічної діяльності, укладання та виконання експортно-імпортних операцій, кон'юнктура та ціноутворення, митне регулювання, лізинг, факторинг, валютний аукціон, формування валютного фонду підприємства, страхування, фінансово-господарча діяльність спільних підприємств.
Обсяг - 114 годин.
Видається пакет нормативно-методичних матеріалів.
Початок занять: 1 жовтня 1991 р. та 14 січня 1992 р. (без відриву від роботи тричі на тиждень з 18.00 до 21.00 протягом 2,5 місяці).

КИЇВСЬКА ШКОЛА МЕНЕДЖЕРІВ

проводить підготовку

головних бухгалтерів, бухгалтерів підприємств, тих, хто здійснює зовнішньоекономічну діяльність:

ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ВИВЧАЮТЬСЯ: облік експортно-імпортних операцій, товарообмінних операцій, придбання та продажу іноземної валюти на валютних аукціонах, фондів та фінансових результатів; звітність із зовнішньоекономічної діяльності підприємства; особливості обліку основних засобів та нематеріальних активів на спільних підприємствах (СП); облік фінансово-разрахункових результатів СП; бухгалтерська звітність у СП; податкообкладення, митне регулювання, кредитно-розрахункове обслуговування банком, страхування.
Обсяг - 72 години.
Видається пакет нормативно-методичних матеріалів.
Початок занять 11 листопада 1991 р. та 20 березня 1992 р. (без відриву від роботи тричі на тиждень з 18.00 до 21.00 протягом 1,5 місяці).
Тел.: 224-39-59, 229-89-29.
Адреса: 252034, м. Київ, ГСП-901,
вул. Володимирська, 46, кімната 507.

Довіра Відповідальність за зміст рекламних оголошень несе фірма "Довіра" (229-04-86) Довіра

А-1768

КОМУ ПІСКУ?

До відома будівельних організацій та підприємств м. Києва: виробниче об'єднання "Промоздобкомплект" Головкиївміськбуду до 1 жовтня 1991 року приймає заявки на відпуск піску в 1992 році. Без оформлення заявок укладення договорів та відпуск піску проводитися не буде.
Адреса: вул. Будіндустрії, 9.
Тел.: 295-65-75.

Н-1811

КИЇВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Т.Г.ШЕВЧЕНКА

оголошує прийом слухачів

на спеціальний факультет перепідготовки кадрів з нових перспективних напрямків науки, техніки та технології за п'ятьма спеціальностями:
1. Автоматизація експериментальних досліджень (денне відділення).
2. Високотемпературна надпровідність (денне відділення).
3. Інтегральна та функціональна мікроелектронна техніка (денне та вечірнє відділення).
4. Волокняно-оптичні системи зв'язку (денне відділення).
5. Лазерна техніка та технологія (денне відділення).

УМОВИ ПРИЙОМУ

- приймаються особи, що мають закінчену вищу освіту,
- прийом заяв з направленнями від підприємств та установ здійснюється до 20 вересня чергового учбового року;
початок занять 1 жовтня;
- за слухачами на період навчання зберігається середня заробітна плата за місцем роботи;
- іногороднім слухачам надається гуртожиток;
- термін навчання: стаціонар - 9 місяців з відривом від виробництва; вечірнє відділення - 18 місяців без відриву від виробництва.

Особи, що закінчили спецфакультет, отримують диплом про другу вищу освіту встановленого зразка.
Навчання на СПЕЦФАКУЛЬТЕТІ здійснюється за рахунок централізованого державного бюджетного фінансування, а не за рахунок підприємств та організацій, що направили слухачів на факультет.
СПЕЦФАКУЛЬТЕТ - це сучасний та оптимальний метод підвищення кваліфікації інженерів та наукових співробітників.
СПЕЦФАКУЛЬТЕТ має викладацькі кадри вищої кваліфікації та надає можливість організувати навчання за індивідуальним планом, узгодженим з професійними інтересами слухачів.
При СПЕЦФАКУЛЬТЕТІ створений центр автоматизації наукових досліджень на базі сучасних персональних ЕОМ, у тому числі типу IBM PC (AT XT).
Слухачі усіх спеціалізацій отримують фундаментальні знання по методах програмування та практичні навички роботи на ЕОМ.
Центр є також організатором та учасником міжнародних комп'ютерних конференцій (МКК) по широких напрямках науки, техніки та культури. Слухачі спецфакультету можуть підключитися до цієї діяльності та бути в подальшому постійними учасниками МКК.
За довідками звертатися за адресою:
252127, м. Київ, просп. академіка Глушкова, 6, Київський держуніверситет, радіофізичний корпус, спецфакультет.
Тел. 266-10-73.

А-2012

КОМЕРЦІЙНИЙ ЦЕНТР МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА "Інформаційні технології в офісі"

реалізує з оплатою за фактом зі свого складу у Києві:

1. Багатовикористовувальні обчислювальні комплекси МВК-9 на дев'ять робочих місць на базі PC/AT 386 фірми EVEREST (США) у складі: CPU 80386 25 Мгц, співпроцесор 80387-25, RAM 4 Мб, HDD 120 Мб, флоппідисководи на 1,2 та 1,44 Мб, 8 RS 232, VGA монітор принтер широкий GP 3907 або АЦПУ барабанного типу, від 4 до 8 терміналів СМ 7209. Операційна система XENIX, багатовикористовувальна СУБД FoxBASE+.
Вартість 210-255 тис. карбованців у залежності від комплектації МВК;
2. АРМи на базі PC/XT 286 MAZOVIA CM-1914 (Польща) у складі: CPU 8 Мгц, RAM 640 Кб, HDD 20 Мб, 2 флоппідисковода по 360 Кб, принтер вузький VP - 130 (Японія), монохромний монітор (Тайвань). Вартість 22,860 тис. крб. з гарантією 6 місяців, без гарантії - 18,1 тис. крб. Усі АРМи та МВК русифіковані;
3. Лазерні принтери: LaserJet IIP - 66,665 тис. крб., EPSON EPL - 6000 - 51,43 тис. крб.;
4. Модеми LEXAND TS -2400, виробництва ЦНІЛ "МЕНАТЕП", для зв'язку ПЕОМ по телефонних каналах. Вартість 3 тис. крб.;
5. Телефакси, телефони, автовідповідачі, обладнання для локальних мереж;
6. Маніпулятори "Миша" фірми QUICK.
7. Імпортні дискети: 5,25 - DSDD на 720 Кб, 5,25 - DSHD на 1,2 Мб, 3,5 - DSHD на 1,44 Мб;
8. Дискети, що чистять, для флоппідисководів на 5,25;
9. Довідник з СУБД FoxBASE+;
10. Книга "Комп'ютерна вірусологія" з антивірусними програмами на дискеті;
11. Документація з NOVELL 2.15 на дискетах російською мовою;
12. Ліцензійна СУБД DATAEASE;
13. Касети з фарбувальною стрічкою для принтерів;
14. Катриджі та тонери в тубах для розмножувальних апаратів типу Canon та Ricoh.
У технічному центрі МП "ІТО" здійснюється заміна фарбувальних стрічок для принтерів. Вартість стрічок з установкою:
6,35 мм -40 крб.; 8 мм - 70 крб.; 13 мм - 60-70 крб.
У комерційному центрі МП "ІТО" здійснюється страхування придбаних комп'ютерів та оргтехніки.
Адреса комерційного центру: 252042, Київ-42, вул. Чигоріна, 57, (Укр. НДІ ТОП), кімн. 33.
Транспорт: трол. №10 та №24, авт. №3 до зупинки "Печерський міст", трол. №№14,15, авт. №№ 15,17 та №62 до зупинки "вул. Івана Кудрі".
Телефони: 269-60-85, 269-32-72 (фарбувальні стрічки).
Телефакс: 269-60-87.
Філіали: 310050, м. Харків-50, вул. Б.Хмельницького, 12-а, Харківзовнішсервіс, тел.: 21-49-97, 21-48-77;
м. Запоріжжя, аеропорт, тел. 61-03-56.

А-1953

ЗАПРОШУЄМО РОБІТНИКІВ, БУДІВЕЛЬНИКІВ...

НВП "ВЕЛЕСИЧ" приймає на постійну або тимчасову роботу

робітників будівельних спеціальностей для виконання ремонтно-будівельних робіт.

НВП "ВЕЛЕСИЧ" приймає замовлення на такі види робіт:

- ремонтно-будівельні роботи,
- будівництво будиночків з матеріалу замовника,
- проектування та виконання в натурі інтер'єрів громадських будівль,
- виготовлення вітражів з натурального литого скла,
- виготовлення керамічних виробів, предметів народного декоративного мистецтва,
- різьба по дереву,
- художнє кування,
- мозаїка,
- виготовлення реклами, вивісок.

Замовлення приймаються за адресою:
м. Київ, вул. Соломенська, 20, кімн. 10.
Дні прийому: середа з 15.00 до 19.00, субота з 10.00 до 14.00.

Малюнки Лілії Мазуркевич. Комп'ютерний набір та верстка ВО "Укрбудінформатика". АТЛ-22, тел. 446-73-18.

ВІДЛУННЯ ПЕРЕВОРОТУ

Відкрита заява про вступ до комуністичної партії

Нині, відразу після ліквідації державного перевороту, організованого верхівкою комуністичної партії, можуть розпочатися утиски комуністів і тотальне заперечення самої комуністичної ідеї.

У зв'язку з цим хочу заявити, що вважаю себе комуністом і вірю в комунізм як общину людей Духу, які живуть за законами Бога, а «Бог є Любов». Вірю в М. С. Горбачова як Богом обраного лідера глобальних змін, що ведуть до духовного комунізму.

Знаю, що немає таких гріхів, від яких не можна було б очиститися каяттям у них і новим способом життя. Пам'ятаю притчу Ісуса Христа про блудного сина і розумію її смисл: Богові угодніший один грішник, який розкаявся, ніж 99 «праведників».

Знаю, що народ завжди має тих правителів, яких він заслуговує, а тому кажу: ми всі були лжекомуністами у лжекомуністичній країні, тому що ніхто з нас не дотримував принципів Морального Кодексу Будівника Комунізму. А ще раніше ми були лжехристиянами, тому що не виконували заповідей Ісуса Христа.

Не будемо шукати козлів відпущення — винен кожен, тому що мав Богом дану йому вільну волю і міг зробити свій вільний вибір. Свободи і Щастя гідний тільки той, хто здатний за них боротися, як це робили Будда, Магомет, Христос та інші великі духовні вчителі людства, які й були справжніми християнами та комуністами.

Ми повинні чітко зрозуміти, що щасливе суспільство — це суспільство, яке складається з щасливих людей. А щасливим буде лише той, хто навчився любити життя таким, яке воно є: ***навчився вірити в себе*** і сприймати труднощі як випробування, що їх посилає йому Бог для його духовного зростання.

Ніякі найдосконаліші конституції, технології та машини нічого не змінять, якщо ми не змінимо самих себе.

«Царство Боже всередині вас. Не шукайте, що вам їсти, або що пити, або у що вдягтися. Бог знає, що ви маєте у всьому цьому потребу, а тому шукайте насамперед Царства Божого і Правди його і все це додасться вам. Треба вам народитися Згори. Хто не народиться від Води (Посту) та Духу (Молитви), не може увійти в Царство Боже», — так учив Ісус Христос, говорячи про необхідність очистити тіло й душу, перетворивши їх на Храм, в якому живе Бог.

Настає Апокаліпсис, настає час Другого пришестя Христа, яке передрікав він ще 2000 років тому: «І повстане народ на народ і царство на царство, і будуть голоди й мори і землетруси на місцях, а все це — початок хвороб. І повстануть лжехристи та лжепророки і багатьох зваблять. І проповідане буде Євангеліє Царствія по всьому світові, як свідчення всім народам і тоді прийде кінець. І повстане у той час Михаїл, князь великий, який стоїть за синів народу свого і настане час тяжкий, якого не було відтоді, як існують люди сього часу...» — так сказано в Біблії (Євангеліє від Матфія і книга пророка Даниїла) про той час, свідками та учасниками якого ми є.

Росія, Москва, М. С. Горбачов («Великий князь Михаїл») у 1985 році розпочали Перебудову суспільства, яка дала нам свободу вибору.

Україна, Київська Русь, Київ (у якому відбулось Хрещення русів) нині, в 1991 році, з ініціативи істинних комуністів України повинні розпочати духовне відродження нашого народу. Люди, які були найбільшими грішниками, можуть і повинні стати першими праведниками.

Ось чому я хочу бути сьогодні з ними.

Я хочу, щоб усі зрозуміли, що наші нещастя виникають із забрудненості наших тіл і душ.

«Хто не народиться від Води і Духу, не може увійти в Царство Боже»... Хворий духовно та фізично наш народ, хворіє все людство, вся планета. І хтось повинен першим розпочати процес самооздоровлення, стати прикладом для всіх інших. Ми є народом-месією, прийнявши естафету Місії спасіння людства з рук єврейського народу, який дав світові Спасителя — Христа.

73 роки крізь тяжкі випробування та незліченні жертви ми йшли пустелею силоміць насаджуваного атеїзму, щоб звільнитися від догматів примусової віри в Бога і від примусового невір'я в Нього, щоб здобути, нарешті, свободу вибору, без якої неможливе Істинне Служіння.

Ми обрані тому, що нас обрав Христос, який прийшов до нас у 1933 році в образі російського святого Порфирія Корнійовича Іванова, щоб підготувати нас до свого Другого Пришестя і нашої Місії. Його не впізнали (як це й передрікав Ф. М. Достоєвський у «Братах Карамазових»). Його переслідували, з нього кепкували, тримали в тюрмах та божевільнях, а він рятував людей від хвороб і нещастя, учив їх здоров'я та любові і називав себе «єдиним комуністом». Його поховали (живим?) у Ворошиловградській області в у 1983 році. Перш ніж піти, він сказав про своє майбутнє швидке Воскресіння, лишив нам свій Завіт, що його народ назвав «Деткою».

«Я прошу, я благаю всіх людей: ставай і займай своє місце в природі, воно ніким не зайняте і не купується ні за які гроші, а тільки власними ділами і працею в природі, собі на благо, щоб тобі було легко», — говорив П. К. Іванов. І ще говорив про неминучість комунізму як Царства Божого на Землі, Царства Святих.

Я хочу такого Комунізму. Я хочу стати таким комуністом.

Андрій УДОД,
керівник Київського інституту гармонійного розвитку людини, 34 роки, українець, русич, землянин.

ЧИТАЙТЕ У НАСТУПНОМУ НОМЕРІ:

● ДОЗВОЛЬТЕ ЗАПРОПОНУВАТИ, Є Й ТАКА ДУМКА, ТАК І ЖИВЕМО, ЗВЕРНІТЬ УВАГУ, ДОВІДКОВЕ БЮРО «ВЕЧІРКИ» — **читацький клуб «ВК»**

● ХТО ТАКИЙ ДМИТРО ДОНЦОВ — **сторінки історії рідного краю**

Футбольний калейдоскоп

● Турнірна таблиця і календар решти матчів чемпіонату Європи у третій відбірковій групі має такий вигляд:

	І	В	Н	П	М	О
СРСР	5	4	1	0	8—0	9
Норвегія	6	3	1	2	8—4	7
Італія	5	2	2	1	9—4	6
Угорщина	6	2	2	2	8—7	6
Кіпр	6	0	0	6	2—20	0

РОЗКЛАД ІГОР

25.09.91 р. СРСР — Угорщина.
12.10.91 р. СРСР — Італія.
30.10.91 р. Угорщина — Норвегія.
13.11.91 р. Італія — Норвегія.

Кіпр — СРСР.

12.12.91 р. Італія — Кіпр.

● 187 жовтих та 8 червоних карток було показано арбітрами футболістам з початку відбіркового турніру. Видалялися з поля по одному гравцю із збірних Албанії, Швейцарії, Сан-Маріно, Італії, Уельсу, Німеччини, Мальти і Греції.

● Найбільший рахунок був зафіксований у матчах Іспанія — Албанія 9:0 та Мальта — Голландія — 0:8. У цих іграх відзначилися — голландець Марко ван Бастен, який забив п'ять м'ячів, іспанець Еміліо Бутрагеньо — чотири.

● Найбільшу кількість м'ячів провели у ворота суперників югослави. Єдина команда, що не пропустила до своїх воріт жодного м'яча, — збірна СРСР.

● Тільки збірна Франції набрала стопроцентну кількість очок: п'ять матчів — п'ять перемог. Крім французів, ще п'ять команд жодного разу не зазнали гіркоти поразки: Шотландія, СРСР, Уельс, Англія і Ірландія.

● Марадона, що був усунений від спорту Міжнародною федерацією футболу (ФІФА) та засуджений аргентінськими властями, але випущений під заставу, зараз проходить курс лікування, сподіваючись, що медицина допоможе йому покінчити з наркотиками. Термін його дискваліфікації закінчується в червні наступного року.

● Три японські футбольні команди, у тому числі «Пі-Джей-Ем Фьючер» з префектури Сідзуока, яка виступає у першій лізі, як сказав менеджер Марадони, хотіли б здобути суперзірку.

● Після нетривалої перерви 20 футбольних клубів Грузії знову розпочали боротьбу за нагороди республіканського чемпіонату, цього разу вже третього. Попередня першість, що закінчилася наприкінці червня, пройшла за скороченим календарем в одне коло і стала ніби перехідним етапом до нинішнього турніру, який проводиться за системою «осінь — весна».

У складі дворазового чемпіона тбіліської «Ібері» сталися зміни. З команди пішли її начальник В. Гуцаєв та лідер атак Т. Кетбая. Вони за контрактом вирушили до одного з кіпрських клубів. Перший як тренер, другий виступатиме у своєму звичному амплуа. Нещодавно УЕФА дозволила тбіліській «Ібері» безпосередньо укладати контракти з будь-яким європейським клубом. Зміни торкнулися також і керівництва тбіліської команди. Її начальником став колишній головний тренер Д. Кіліані, а його місце зайняв Р. Дзодзуашвілі.

● У футболістів ташкентського клубу «Пахтакор» з'явився новий спонсор. Наступного сезону цю роль на себе бере німецька фірма «Колортехнік».

● Футбольний клуб «Торпедо» (Москва) провів міжнародний юнацький турнір, в якому брали участь хлопчики і юнаки 22 команд, у тому числі по дві команди з США та Італії. Ігри відбулися у трьох вікових групах — від 11 до 16 років. У всіх групах перемогли юні автозаводці.

● До кінця чемпіонату країни залишається трохи більше двох місяців, а зміни у складах команд тривають. Так, повернувся до «Зеніту» з ЦСКА півзахисник Генералов, з «Локомотива» поїхали за кордон Кондратьєв, Яноніс, Концявічюс, вибули Сьомін і Берлізев, з «Пахтакора» до «Новбахора» — Усманходжаєв, з «Дніпра» до «Петрса» — Яровенко. У волгоградській команді опинився, повернувшись з Ізраїлю, і Шох.

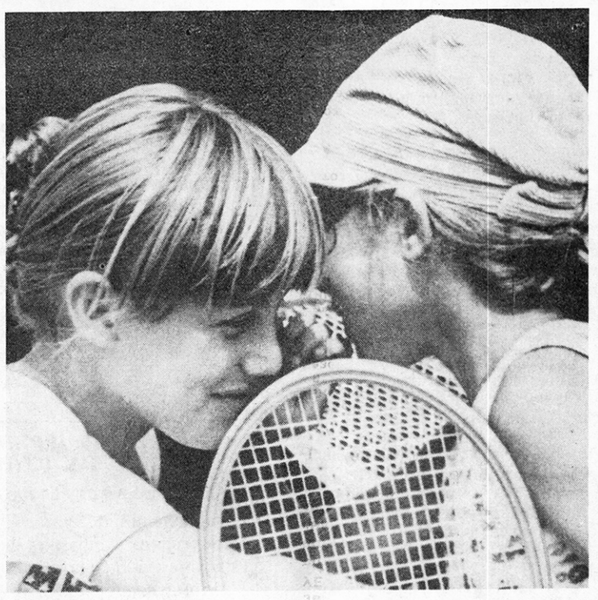

ПО СЕКРЕТУ. Фото Петра ЛЕЙКА.

Учора

РОСТИТИ ДЕРЖАВНИХ МУЖІВ

2 вересня в актовому залі червоного корпусу Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка був урочисто відкритий перший український гуманітарний ліцей, який працюватиме на базі одного з найстаріших вузів України.

Хоч подія ця, як кажуть, не з неба впала, чи не кожен з промовців на зборах (декан філологічного факультету П. Кононенко, голова НРУ, народний депутат України І. Драч, професор із США Т. Гунчак, голова ТУМу, народний депутат України П. Мовчан, професор КДУ, депутат Київміськради А. Погрібний, директор Інституту українських студій при Альбертському університеті (Канада) Б. Кравченко, міністр народної освіти України І. Зязюн та інші) безпосередньо пов'язував її з Актом проголошення незалежності України.

Відкриття такого навчального закладу — не данина моді, а нагальна необхідність. Громадськість України, її інтелігенція рішуче засудила насаджувану десятиліттями облудну зорієнтованість освіти на посередність і сірість. Справою державної ваги демократична Україна вважає створення умов для всебічного розкриття можливостей найталановитіших дітей, тієї гуманітарної еліти, яка стане живильним середовищем для зростання майбутніх президентів, прем'єрів, дипломатів, державних діячів незалежної України.

Було висловлено надію, що директор ліцею Надія Червинська, весь педагогічний колектив гідно примножуватимуть традиції, започатковані ще фундаторами Києво-Могилянської академії, сприятимуть цим самим дальшому розвою нашої національної культури.

Микола ЦІВІРКО.

ДОВІРЛИВА УСМІШКА ВЕРЕСНЯ

Ось і знову не спиться «поважним» шестиліткам. А трішки розгубленим і посмутнілим одинадцятикласницям раптом хочеться хоч на мить повернути казку дитинства. І щезають кудись модні дорослі зачіски, а натомість сонячний тихий ранок розцвітає розкішними білими бантами.

Школа... Все, як завжди, на початку нового навчального року. Заквітчаний дзвоник в руках усміхненого дівчати. Розкішні букети в дарунок учителям. І перший урок, що має стати своєрідним заспівом на весь нелегкий і тривалий шлях.

Цього навчального року лейтмотив заспіву «продиктувало» саме життя. «Мій край — моя історія жива» — такою була тема першого уроку. Віриться, що в багатьох школах цей урок пройшов справді цікаво і незвично. Адже гостями школярів того дня були відомі письменники, діячі науки і культури. Як ось у десятому класі дев'яносто першої середньої школи, де перший урок провів кандидат історичних наук, викладач Київського держуніверситету Володимир Іванович Сергійчук. Урок-лекція з історії рідного краю, і водночас урок-диспут, на якому В. І. Сергійчуку довелося відповідати на найнесподіваніші запитання старшокласників.

— Прекрасна аудиторія, — скаже після дзвоника Володимир Іванович. — Хотів би багатьох моїх юних слухачів бачити в майбутньому студентами історичного факультету.

Що ж, від душі бажаємо, аби справдилися найсвітліші надії кожного. Щоб у бурхливому вирі політичних пристрастей та економічних катаклізмів не розгубилося найголовніше — довірлива і чиста дитяча посмішка.

До речі, у тій самій дев'яносто першій школі одна давня мрія уже справдилася. Від сьогодні тут усі класи навчаються тільки в першу зміну. Що ж, це не так мало, як на наш «перевантажений» час.

Світлана АНТОНИШИН.

ДО УВАГИ ВСІХ

НЕЗАЛЕЖНИХ І ДЕМОКРАТИЧНО НАСТРОЄНИХ ЖУРНАЛІСТІВ І ВИДАНЬ!

СПІЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО ГАЗЕТИ «ВЕЧІРНІЙ КИЇВ» І РВО «УКРТОРГЗАБЕЗПЕЧЕННЯ» МП «КУР'ЄР «ВК»

ПРОПОНУЮТЬ СВОЇ ПОСЛУГИ

по реалізації демократичної преси, інших друкованих видань, а також товарів супутнього асортименту.

«Кур'єр «ВК» запрошує на роботу кваліфікованого бухгалтера і комерційних агентів.

Готові співробітничати з усіма діловими людьми, які мають конкретні пропозиції.

НАША АДРЕСА: Київ-4, вул. Червоноармійська, 40.
ТЕЛ. 227-47-64 (з 10.00 до 15.00, крім суботи і неділі).

ТВМ

А 2043

ТЕЛЕКОМПАНІЯ «МЕГАПОЛ» ПРЕДСТАВЛЯЕ НА 7 КАНАЛІ

4 ВЕРЕСНЯ 1991 р., 18.00.

18.05 ТОН (передача виробництва ТБМ).
18.25 Мультиплікаційний фільм (запропоновано «ТОНІС-ЦЕНТРОМ»).
18.35 Реклама.
18.40 Вестерн «Принуси кулю» (США) (запропоновано «ТОНІС-ЦЕНТРОМ»).
20.45 Реклама.
20.50 МУЗИЧНІ НОВИНИ (передача виробництва ТБМ).

7 ВЕРЕСНЯ 1991 р., 19.00.

19.05 ТОН (передача виробництва ТБМ).
19.25 Мультиплікаційний фільм (запропоновано «ТОНІС-ЦЕНТРОМ».
19.35 Реклама.
19.40 Художній фільм «Взвод» (США) (запропоновано «ТОНІС-ЦЕНТРОМ»).
21.35 Реклама.
21.40 «КИЇВСЬКІ НОВИНИ» (передача виробництва ТБМ).

По тел. 446-04-16, а також за адресою: 252057, Київ-57, пр. Перемоги, 38, ми чекаємо на ваші пропозиції щодо вміщення реклами у програмах ТБМ, а також пропозиції щодо співробітництва.

Е 150

ТЕЛЕКОМПАНІЯ «ЮТаР» ПРЕДСТАВЛЯЕ НА 7 КАНАЛІ.

4 ВЕРЕСНЯ 1991 р.

21.40 «Поворотна сцена Європи».

7 ВЕРЕСНЯ 1991 р.

21.50 «Паросток».
Тел. 417-34-31.

Колектив Київського державного академічного російського драматичного театру ім. Лесі Українки висловлює щире співчуття головному бухгалтеру Пекарській Г. Л. у зв'язку з тяжкою втратою — смертю її чоловіка **Михайла Ісаковича.**

Колектив Київського монтажно-налагоджувального управління з глибоким сумом сповіщає про смерть начальника управління **ШАРАПОВА Ігоря Михайловича** і висловлює щире співчуття рідним та близьким покійного.

Лист до редакції

Як закривали ІАН

Ми не збираємося оцінювати рішення Президії Верховної Ради України, яка вирішила перетворити Українське відділення Інформаційного Агентства Новини в незалежне, українське. Ми б хотіли працювати в такому агентстві. Таке рішення продиктоване всією багаторічною службою Україні кожного з нас.

Однак подальші події почали набувати такого повороту, що ми вирішили від імені колективу звернутися до незалежної преси.

Одним розчерком пера ми всі були звільнені.

Звертаємо увагу на те, що ніхто не визнав за потрібне зустрітися з нами, а тим паче, пред'явити які-небудь претензії для того, щоб хоча б формально узаконити цей акт. Тим більше, що проголошення незалежності нашої республіки вселило надію, що ми й справді рухаємось у напрямку правової держави. На фоні припинення виходу деяких газет закриття Українського відділення ІАН кидає на нас зловісну тінь — «щось там у них було під час спроби перевороту». Повідомляємо не тільки членам комісії з питань гласності ВР України, яка, судячи з чуток, займалася нашою справою, а й усім, хто знає співробітників Українського відділення. Саме з УкрІАН 19 серпня ц. р. об 11.45 пішло по каналах зв'язку для зарубіжних засобів масової інформації інтерв'ю із заступником Голови Верховної Ради України Володимиром Гриньовим, де він прямо назвав ДКНС — «злочинним військовим переворотом». Хочемо також повідомити, що саме в УкрІАН лише за останній рік у багато країн світу пішли політичні нариси Володимира Гриньова, Левка Лук'яненка, Леоніда Кравчука, інтерв'ю з Іваном Драчем, Володимиром Яворівським, Ігорем Юхновським та іншими політичними діячами. Ми широко інформували міжнародну громадськість про жовтневі події 1990 р. в Києві. Ми завжди були **УКРАЇНСЬКИМ** агентством, і у своїх матеріалах також боролися за суверенітет і свободу нашої батьківщини.

Ще б хотілося звернути увагу на такий кричущий факт, яким, сподіваємося, зацікавляться всі, кому дорогі свобода і повага до прав людини.

У п'ятницю, 30 серпня, новопризначений директор українського незалежного Агентства В. Колінько з міліціонером (?!) виселив із службового кабінету завідуючого УкрІАН Сергія Харченка, який віддав 40 років журналістиці. Виганяли так поспішно, що навіть не дали взяти з собою ліків. Без будь-якої комісії, без прийняття матеріальних цінностей новий шеф змінив на дверях ІАН вхідні замки, ключі від яких, звичайно, зберіг за собою. Ми залишилися без записних і телефонних книжок, навіть без окулярів... Підкреслюємо, що службові приміщення не були, як заведено згідно із законом, опечатані. Ми вправі чекати будь-яких провокацій і звинувачень, і цим листом відмежовуємося від будь-яких офіційних претензій.

Що ж у результаті?

У найбурхливіший і складний час з ліквідацією УкрІАН республіка практично втратила канали виходу інформації в засоби масової інформації більш як 100 країн світу, де є бюро ІАН. До нас за звичкою звертаються по допомогу іноземні журналісти. На жаль, три делегації спеціальних кореспондентів з Сеула, Рима і Тірани (Албанія) ми прийняли в той, останній, трагічний для всіх нас день — 30 серпня...

Сергій ХАРЧЕНКО,
зав. УкрІАН;
Ігор ЗАСЄДА,
власкор;
Максим РИЛЬСЬКИЙ,
власкор, голова профкому.

Коментує прокурор м. Києва Степан Васильович ЛОТЮК:

— Стаття 49 пункт 2 КЗпП про працю УРСР передбачає ліквідацію підприємства, організації, розірвання трудового договору, укладеного з їх працівниками. Але при цьому слід дотримуватися законності. Тобто працівники заздалегідь, за 2 місяці, попереджуються про ліквідацію підприємства. Колектив попередньо треба зібрати, повідомити йому про рішення, подбати про працевлаштування звільнених, адже багато людей — спеціалісти високого класу, які можуть дати користь організації, що виникає на місці ліквідованої. До того ж при ліквідації створюється спеціальна комісія, проводиться інвентаризація, пишеться акт передачі майна. Тому, якщо все відбувалося так, як розповідають співробітники УкрІАН, то це протизаконно.

Цих умов необхідно дотримуватися лише при ліквідації, перепрофілюванні організації, підприємства чи при скороченні штатів. А якщо лише змінюється підпорядкованість, то всі працівники залишаються на своїх місцях.

У номер

ВСЕ-ТАКИ СПЕЦВИПУСК БУДЕ!

Після інформації в учорашній газеті про можливий зрив з вини директора видавництва опублікування спецвипуску «Чорнобильський синдром» виявилося, що папір для спецвипуску знайдено і директор видавництва «Київська правда» В. Г. Перевертень дав розпорядження віддрукувати 100-тисячний тираж.

Телефон міліції—02

16 серпня 1991 року по вул. Сабурова, 1-а у квартирі 58 був знайдений труп (з ознаками насильницької смерті) господаря квартири Малеванного Олексія Івановича, 1943 року народження, який працював прохідником кооперативу «Ватра» тресту «Київпідземшляхбуд». З квартири вбитого викрадено: напіввовняний килим, кришталева ваза, електродриль, електропраска, близько 800 карбованців грошей.

У вчиненні цього злочину підозрюється чоловік років 35—40, на зріст 165—170 см, міцної статури, волосся русяве, був одягнений у теніску світлого кольору з темними горизонтальними смугами, з коротким рукавом, застібкою на три гудзики. Брюки темні, кросівки із смугами.

Міліція буде вдячна всім, хто може щось повідомити про вчинений злочин, та осіб, причетних до нього, по телефонах:

515-91-33, 515-37-40, 515-87-83, 546-76-85.
УПРАВЛІННЯ КРИМІНАЛЬНОГО РОЗШУКУ УВС м. КИЄВА.

ДОВІРА

В 555

Газета «БЛИН» фірми «ДОВІРА»,

ПОЗДОРОВЛЯЮТЬ

письменника **Сергія ГРІНД** з 60-річчям з дня народження та 58-річчям творчої діяльності (складання антирадянських анекдотів), бажають і надалі активно нести своє мистецтво у маси. **Так тримати!**

ЗНАЙДІТЬ СЕБЕ У ЦЬОМУ СВІТІ, — І ЩАСТЯ БЕЗ ПІДКАЗКИ ОБЕРЕ ВАС!

Не зважайте на роки, не засмучуйтесь біля люстерка. Стати коханою, бути коханою та коханою залишитись не пізно в будь-якому віці! Геть сумніви, **школа «Кохана»** допоможе вам знайти шлях до себе.

Єдина у Києві школа краси з незвичайною програмою навчання — це досвідчені психологи, косметологи, перукарі, модельєри, хореографи, які розкриють вам таємниці привабливості й краси.

Вас ніби вперше побачать близькі та друзі, ви засяєте у будь-якій компанії, колеги оцінять ваші ділові якості. Ви станете коханою для всіх та єдиною для Нього!

Курси школи розраховані на будь-який вік, вони проводяться на базі Інституту косметології. Режим занять зручний для вас.

Записатися до школи можна за адресою: вул. Верхня, 3.
Тел.: 295-57-20, 229-04-86.

А 2049

Велика фірма на взаємовигідних умовах наймає або візьме в оренду на строк не менше п'яти років офіс у центральних районах. Солідна оплата — за карбованці. Можливе задоволення додаткових прохань та пропозицій.
Тел. 229-04-86, 295-57-20, 294-94-22.

В 426

На Оболоні, у зручному місці, є впорядкована 3-кімнатна квартира, у якій нещодавно було зроблено чудовий ремонт. Загальна площа — **70 кв. м.**

Бажаю **обміняти** її на **4- або 5-кімнатну** квартиру, площею не менше 100 кв. м у центральних районах. Негайно забезпечу вагому доплату у карбованцях та частково у ВКВ.
Тел.: 229-04-86, 295-57-20.

МОВА

Пропонуємо курс німецької мови для початківців

435 57 98

В 448

ВИНАГОРОДА 1000 КАРБОВАНЦІВ

чекає на того, хто поверне **загубленого 26 серпня на Хрещатику паспорта громадянина Сірії** володарю.
Тел.: 266-32-40, 484-38-70.

В 419

ПРИДБАЮ **однокімнатну** квартиру за карбованці, можна частково у **ВКВ або бартером. Тел. 543-14-63.**

А 1926

Кооперативу «КАР» потрібні **на постійну роботу робітники усіх будівельних спеціальностей.**
Тел. 227-06-34.

В 447

ПРОДАЮТЬСЯ **цуценята американського кокер-спаніеля,** палеві, з елітним родоводом. **Тел. 442-08-15.**

В 451

ПРИДБАЮ однокімнатну квартиру за карбованці та ВКВ. **Тел. 550-33-62.**

Відповідальність за зміст рекламних оголошень несе фірма «Довіра» [тел. 229-04-86].

Вечірній Київ

ЗАСНОВНИК — ТРУДОВИЙ КОЛЕКТИВ РЕДАКЦІЇ.

Головний редактор В. О. КАРПЕНКО.
Члени редколегії: О. І. БІЛИК, А. П. ЗАДОРОГА, К. П. КАСАТКІН, Г. Г. КИРИНДЯСОВ, М. Н. КУРОЧКА, О. А. ЛИПЕНКО, О. Я. ПЕРЕЇДЕНКО, О. Ю. ШВЕЦЬ.

Індекс 61170.

254136, Київ-136, вулиця Маршала Гречка, 13.

Телефони для довідок: 434-61-09, 434-65-67.

Розрахунковий рахунок редакції 161308—345904

в Акціонерному банку «Інко», Київське міськуправління національного банку України, код 322249.

INKO

Думки авторів публікацій у «ВК» не завжди збігаються з точкою зору редакції.

Матеріали і фотознімки, надіслані в редакцію, не рецензуються і не повертаються.

Газета видається українською та російською мовами 250 разів на рік, виходить 5 разів на тиждень (крім суботи та неділі). Загальний тираж 529.900.

Редакція листується з читачами тільки на сторінках газети.

Друкарня видавництва «Київська правда», вул. Маршала Гречка, 13. Друк офсетний. 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10. Зам. 2718.

Скан та фотообробка - W.D.Keeper, з власної колекції (2026рік)